

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY. 410.030.01.2018

Pan
Wiesław Drewnowski
Prezes Zarządu
Stacji Hodowli i Unasieniania Zwierząt
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
85-689 Bydgoszcz, ul. Zamczysko 9A

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/044

Nadzór właścicielski Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nad spółkami prawa handlowego z branży rolno-spożywczej.

I. Dane identyfikacyjne

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Stacja Hodowli i Unasieniania Zwierząt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ¹ , ul. Zamczysko 9A, 85-689 Bydgoszcz
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Wiesław Drewnowski - Prezes Zarządu Spółki ² , od 27 maja 2011 r.
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	1. Standardy obsady kadrowej. 2. Cele i zadania nałożone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. 3. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata 2017-2018 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność objętą kontrolą, a w szczególności danych dotyczących sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki.
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
<i>Kontrolerzy</i>	1. Monika Kazimierczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/192/2018 z 13 listopada 2018 r. 2. Andrzej Grzymysławski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/191/2018 z 13 listopada 2018 r. 3. Andrzej Szulc, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/195/2018 z 15 listopada 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-13, 279)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Członkowie Zarządu Spółki zostali powołani zgodnie z postanowieniami Umowy Spółki i spełniali wymogi w zakresie wykształcenia i stażu pracy określone tą umową. Zgromadzenie Wspólników udzieliło członkom Zarządu Spółki absolutorium z wykonania obowiązków oraz zatwierdziło sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowe za rok obrotowy 2016 i 2017. Z członkami Zarządu zawarto umowy oraz przyznano im wynagrodzenie zgodnie z przyjętymi przez Radę Nadzorczą uchwałami.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki w badanym okresie, w stosunku do lat 2015-2016 ulegała poprawie, mimo że nie osiągnięto wyników finansowych założonych w planie rzeczowo-finansowym i w planie naprawczym na lata 2016-2018. W wyniku realizacji planu naprawczego w Spółce zredukowano w 2017 r. stratę na podstawowej działalności operacyjnej oraz wygenerowano zysk netto. Funkcjonowanie Spółki nie było zagrożone, nie wystąpiły przypadki obligujące Zarząd do podjęcia decyzji co do dalszej działalności Spółki lub jej upadłości. Przekazywane Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁵ dokumenty sprawozdawcze

¹ Dalej: „Spółka”.

² Dalej: „Prezes”.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm.; dalej: „ustawa o NIK”.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: „MRiRW”.

zawierały kompletne informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej i działalności Spółki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Standardy obsady kadrowej

1.1. W Spółce nie wprowadzono zasad powoływania i odwoływania członków organu zarządzającego i organu nadzorczego Spółki określonych w ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym⁷.

MRiRW, pismem z 16 marca 2017 r. zwrócił się do Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki z prośbą o przygotowanie zmian umowy Spółki⁸, mających na celu dostosowanie tej Umowy do przepisów uzmp, m.in. w zakresie zasad powoływania i odwoływania członków organu zarządzającego i organu nadzorczego Spółki oraz podjęcie odpowiednich uchwał w tej sprawie.

Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki na posiedzeniu 21 czerwca 2017 r. nie podjęło uchwały w wersji przygotowanego przez Zarząd projektu, uwzględniającego ww. propozycje MRiRW⁹.

(dowód: akta kontroli str. 160-162, 191-199, 976)

W związku z nieprzyjęciem w Spółce zasad powoływania i odwoływania członków organu zarządzającego i organu nadzorczego Spółki określonych w uzmp, do obsady kadrowej ww. stanowisk miały zastosowanie wyłącznie przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych¹⁰ oraz §§15, 16 i 23 Umowy Spółki.

Członkowie Zarządu Spółki pełniący swoje funkcje w latach 2017-2018¹¹ zostali na podstawie §20 ust. 3 pkt 1 Umowy Spółki¹² powołani uchwałami Rady Nadzorczej z 12 maja 2014 r. na okres wspólnej trzyletniej kadencji¹³. W dniu 30 grudnia 2016 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników zmieniło kadencyjność Zarządu Spółki na powołanie na czas nieoznaczony (§15 ust. 2 Umowy Spółki), a mocą §47 ust. 1 Umowy zmiana ta miała zastosowanie do członków Zarządu Spółki pełniących swoje funkcje w dniu podjęcia uchwał zmieniających Umowę¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 16-37, 41-47, 132-133, 138-142, 976)

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1182, ze zm.; dalej: „uzmp”.

⁸ Tj. Umowy Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością tekst jednolity ustalony w oparciu o akt notarialny z 7 listopada 2000 r. Rep. A Nr 22497/2000, z uwzględnieniem zmian zawartych w aktach notarialnych z: 23 maja 2001 r. Rep. A Nr 15287/2001, 13 czerwca 2001 r. Rep. A Nr 17682/2001, 28 sierpnia 2002 r. Rep. A Nr 22565/2002, 27 lutego 2007 r. Rep. A Nr 3194/2007, 20 marca 2008 r. Rep. A Nr 8450/2008, 12 października 2009 r. Rep. A Nr 27931/2009, 27 stycznia 2010 r. Rep. A Nr 2189/2010, 28 września 2011 r. Rep. A Nr 16672/2011, 11 czerwca 2012 r. Rep. A Nr 2176/2012, 25 sierpnia 2012 r. Rep. A Nr 3300/2012, 16 czerwca 2014 r. Rep. A Nr 3215/2014, 20 czerwca 2016 r. Rep. A Nr 2378/2016, 30 grudnia 2016 r. Rep. A Nr 5191/2016, 21 czerwca 2017 r. Rep. A Nr 2321/2017, 30 października 2017 r. Rep. A Nr 4339/2017, dalej: „Umowa Spółki” lub „Umowa”.

⁹ Tj. uchwały nr 17/2017 z 21 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany Umowy Spółki.

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1577, ze zm.; dalej: „ksh”.

¹¹ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych przez NIK. W ww. okresie Zarząd Spółki składał się z trzech osób: Wiesława Drewnowskiego – Prezesa Zarządu, Adama Gałgańskiego – Wiceprezesa Zarządu, Mariusza Wykrzykowskiego – członka Zarządu.

¹² W brzmieniu obowiązującym w dniu podjęcia uchwał.

¹³ Tj. kadencji, która wg. stanu prawnego na dzień powołania członków Zarządu Spółki, powinna była upłynąć z dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za 2016 r. (21 czerwca 2017 r.).

¹⁴ Tj. uchwał nr 14/2016 i 19/2016 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z 30 grudnia 2016 r.

Członkowie Zarządu Spółki pełniący funkcje w ww. okresie spełniali wymogi w zakresie wykształcenia i stażu pracy określone w §15 ust. 3 Umowy Spółki, tj. posiadali wykształcenie wyższe i staż pracy dłuższy niż pięć lat.

(dowód: akta kontroli str. 266-340)

Uchwałami Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 21 czerwca 2017 r. oraz 11 czerwca 2018 r.¹⁵ członkom Zarządu Spółki udzielono absolutorium z wykonania obowiązków w roku obrotowym odpowiednio 2016 i 2017.

(dowód: akta kontroli str. 148-150, 184-186)

W okresie objętym kontrolą:

- członkowie Zarządu Spółki nie podlegali ograniczeniom określonym w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne¹⁶, z uwagi na fakt, że udział Skarbu Państwa w Spółce w ww. okresie wynosił od 9,87% do 9,88%¹⁷ i nie przekraczał 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby udziałów;
- Spółka nie posiadała udziałów lub akcji w innych spółkach i nie była przedsiębiorcą dominującym w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów¹⁸;
- na podstawie §23 ust. 2 Umowy Spółki, Skarb Państwa był reprezentowany w Spółce przez jednego członka Rady Nadzorczej, powołanego na to stanowisko przez Ministra Skarbu Państwa z dniem 24 marca 2016 r. w drodze oświadczenia¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 4-37, 50-51, 696-697, 743-744, 827)

1.2. W okresie objętym kontrolą w Spółce nie dostosowano zasad wynagradzania członków organu zarządzającego i organu nadzorczego do wymagań ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami²⁰.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 uzkw, przedstawiciel Skarbu Państwa w Spółce dwukrotnie przedkładał Zgromadzeniu Wspólników (30 grudnia 2016 r. i 21 czerwca 2017 r.) wnioski o podjęcie uchwał w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na podstawie uzkw²¹. Zgromadzenie Wspólników Spółki nie podjęło ww. uchwał. W związku z powyższym, przedstawiciel Skarbu Państwa, stosownie do art. 2 ust. 3 uzkw, przekazał członkom Rady Nadzorczej Spółki informację o konieczności wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ww. ustawy²². Rada Nadzorcza Spółki na posiedzeniach 20 lutego i 17 kwietnia 2018 r. nie podjęła uchwał dotyczących zasad kształtowania wynagrodzeń członków

¹⁵ Tj. uchwałami nr: 6/2017, 7/2017, 8/2017 z 21 czerwca 2017 r. oraz nr: 6/2018, 7/2018, 8/2018 z 11 czerwca 2018 r.

¹⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1393.

¹⁷ Według stanu odpowiednio na 31 grudnia 2016 r. oraz 31 października 2018 r.

¹⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 798, ze zm.

¹⁹ Tj. oświadczenia zawartego w piśmie Ministra Skarbu Państwa (nr DMW.5234.323.2016) z 24 marca 2016 r. do Zarządu Spółki. Spółka nie posiadała innych dokumentów dotyczących wyboru ww. członka Rady Nadzorczej.

²⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 2190; dalej: „uzkw”.

²¹ Tj. uchwał: nr 9 z 30 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu, nr 10 z 30 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń Rady Nadzorczej, nr 15/2017 z 21 czerwca 2017 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki, nr 16/2017 z 21 czerwca 2017 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Rady Nadzorczej Spółki.

²² Pismem z 16 października 2017 r.

Zarządu Spółki w brzmieniu proponowanym przez przedstawiciela Skarbu Państwa²³.

(dowód: akta kontroli str. 41-43, 123-129, 154-160, 226-240, 976)

Uchwałą nr 2/2017 Rady Nadzorczej Spółki z 20 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia treści aneksów do umów o pracę pomiędzy Spółką a członkami Zarządu oraz delegowania członka Rady Nadzorczej do ich podpisania, podjętą na podstawie art. 210 §1 ksh oraz §17 Umowy Spółki, Rada Nadzorcza postanowiła m.in.:

- ustalić w załącznikach nr 1 i 2 do uchwały treść aneksów do umów o pracę pomiędzy Spółką a członkami Zarządu: Wiesławem Drewnowskim – Prezesem Zarządu oraz Mariuszem Wykrzykowskim – Członkiem Zarządu;
- rozwiązać, na podstawie porozumienia stron, umowę cywilnoprawną na zarządzanie Spółką zawartą z Adamem Gałgańskim – Wiceprezesem Zarządu i zatrudnić go na tym stanowisku na podstawie umowy o pracę, stanowiącej załącznik nr 3 do uchwały;
- zawrzeć pomiędzy Spółką a ww. członkami Zarządu umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, według wzoru stanowiącego załączniki nr 4, 5 i 6 do uchwały.

Zgodnie z zawartymi 20 stycznia 2017 r. pomiędzy Spółką a członkami Zarządu umowami i aneksami:

- wysokość wynagrodzenia miesięcznego Prezesa, Wiceprezesa i Członka Zarządu Spółki została ustalona na poziomie odpowiednio: 5,5, 5 i 4 – krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- w umowach o pracę przewidziano, m.in. możliwość przyznania członkom Zarządu nagród rocznych w wysokości ustalonej przez Radę Nadzorczą, w zależności od osiągniętych wyników finansowych Spółki lub realizacji innych zadań oraz możliwość przyznania świadczeń dodatkowych z tytułu zatrudnienia, w tym świadczeń bytowych, socjalnych, komunikacyjnych, ubezpieczeń majątkowych i osobowych – ustalonych w regulaminach wynagradzania lub w odrębnych przepisach;
- w umowach o zakazie konkurencji, m.in.: zobowiązano członków Zarządu do nieprowadzenia działalności konkurencyjnej wobec Spółki w okresie 36 miesięcy od ustania stosunku pracy, pod rygorem kary umownej w wysokości stanowiącej równowartość wynagrodzenia brutto otrzymanego przez pracownika przed ustaniem stosunku pracy, za odszkodowaniem przysługującym pracownikowi w ww. wysokości przez okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu konkurencji; uprawniono Spółkę do dochodzenia od pracownika na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego odszkodowania przewyższającego ww. karę umowną.

(dowód: akta kontroli str. 257-265, 278-281, 289-293, 304-320, 329-332)

Zgodnie z §3 uchwały nr 31/2013 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z 18 czerwca 2013 r. w sprawie ustalenia miesięcznego wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Spółki, wynagrodzenie miesięczne Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz jej członków wynosiło odpowiednio: 1,4 i 1 – krotność przeciętnego

²³ Tj. uchwał: nr 2/2018 z 20 lutego 2018 r. w sprawie ustalania zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzeń Członków Zarządu, nr 7/2018 z 17 kwietnia 2018 r. w sprawie ustalenia podstawy wymiaru wynagrodzeń Członków Zarządu.

miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

W §29 ust. 4 Umowy Spółki określono, że Spółka pokrywa koszty poniesione w związku z wykonywaniem przez członków Rady Nadzorczej powierzonych im funkcji, a w szczególności koszty przejazdu na posiedzenie Rady, koszty wykonywania indywidualnego nadzoru, koszty zakwaterowania i wyżywienia.

(dowód: akta kontroli str. 16-37, 48-49)

1.3. W okresie objętym kontrolą przedstawiciel Skarbu Państwa w Radzie Nadzorczej Spółki przekazywał MRiRW kwartalne informacje o Spółce wraz ze sprawozdaniami o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz nakładach na środki trwałe²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 502-672)

Zgodnie z §19 Umowy Spółki, Rada Nadzorcza była zobowiązana do sprawowania stałego nadzoru nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. W §20 ust. 1 Umowy określono, że do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Dotyczy to także skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej, jeżeli jest ono sporządzane,
- 2) ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- 3) składanie Zgromadzeniu Wspólników pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1 i 2,
- 4) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego,
- 5) określanie zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych planów rzeczowo- finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich,
- 6) opiniowanie strategicznych planów wieloletnich Spółki,
- 7) opiniowanie rocznych planów rzeczowo-finansowych,
- 8) uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej,
- 9) przyjmowanie jednolitego tekstu Umowy Spółki, przygotowanego przez Zarząd,
- 10) zatwierdzanie regulaminu Zarządu,
- 11) zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki.

Zgodnie z §20 ust. 2 Umowy Spółki, do kompetencji Rady Nadzorczej należało udzielanie Zarządowi zgody na:

- 1) nabycie, zbycie, obciążenie, leasing oraz oddanie do odpłatnego lub nieodpłatnego korzystania składników aktywów trwałych innych niż wymienione w pkt 2, o wartości przekraczającej równowartość kwoty 50 tys. euro w złotych;
- 2) nabycie i zbycie nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego albo udziału w nieruchomości lub w prawie użytkowania wieczystego;

²⁴ Według wzoru udostępnionego w formie elektronicznej, zgodnie z załącznikiem nr 2 do *Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa* (dokument dotyczący nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa zaakceptowany w dniu 28 września 2017 r. przez Prezesa Rady Ministrów (<https://www.gov.pl/rolnictwo/spolki-z-udzialem-skarbu-panstwa>), dalej: „Zasady nadzoru”).

- 3) zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej równowartość kwoty 50 tys. euro w złotych;
- 4) wystawianie weksli;
- 5) zawarcie przez Spółkę umowy o wartości przekraczającej równowartość kwoty 5 tys. euro w złotych, której zamiarem jest darowizna lub zwolnienie z długu oraz innej umowy niezwiązanej z przedmiotem działalności spółki określonym w Umowie Spółki.

Ponadto, stosownie do §20 ust 3 Umowy, do kompetencji Rady Nadzorczej należało, w szczególności:

- 1) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
- 2) zawieszanie w czynnościach członków Zarządu, z ważnych powodów,
- 3) ustalenie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia członków Zarządu,
- 4) delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować tej czynności oraz ustalenie ich wynagrodzenia,
- 5) udzielanie zgody na tworzenie oddziałów Spółki za granicą,
- 6) udzielanie zgody członkom Zarządu na zajmowanie stanowisk w organach innych spółek oraz pobieranie z tego tytułu wynagrodzenia.

Zgodnie z §25 ust. 1 Umowy Spółki, Rada Nadzorcza odbywała posiedzenia co najmniej raz na dwa miesiące, podejmując uchwały w głosowaniu jawnym (§27 ust. 2 Umowy) lub w głosowaniu tajnym zarządzonym na wniosek członka Rady Nadzorczej oraz w sprawach personalnych (§27 ust. 3 Umowy).

(dowód: akta kontroli str. 16-37)

Na podstawie §38 ust. 1 pkt 1 i 2 Umowy Spółki, Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników zatwierdziło sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowe za rok obrotowy 2016 i 2017 oraz udzieliło członkom Zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków w ww. latach. Jak wyjaśnili członkowie Zarządu Spółki – Wiesław Drewnowski i Mariusz Wykrzykowski, Zarząd wykonał wszystkie uchwały Rady Nadzorczej Spółki podjęte w ww. okresie.

(dowód: akta kontroli str. 41-43, 54-55, 77-112, 143-169)

MRiRW, pismem z 14 grudnia 2017 r.²⁵ zwrócił się do Zarządu Spółki z prośbą o zapoznanie się z zamieszczonymi na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MRiRW dokumentami, definiującymi cele nadzoru właścicielskiego, sposoby ich osiągnięcia oraz metody ich realizacji.

Członkowie Zarządu Spółki – Wiesław Drewnowski i Mariusz Wykrzykowski wyjaśnili, że Zarząd zapoznał się z ww. zasadami nadzoru, jednakże z uwagi na mniejszościowy udział Skarbu Państwa w Spółce, zasady te nie zostały przyjęte do realizacji, nie mniej jednak, Rada Nadzorcza przeprowadzała kontrole Spółki w wybranych obszarach wskazanych przez MRiRW.

(dowód: akta kontroli str. 52-55, 65-66, 976)

*Stwierdzone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

²⁵ Znak sprawy: NW.nw.073.171.2017.

OCENA CZĄSTKOWA

Członkowie Zarządu Spółki zostali powołani zgodnie z postanowieniami Umowy Spółki i spełniali wymogi w zakresie wykształcenia i stażu pracy określone tą umową. Zgromadzenie Wspólników udzieliło członkom Zarządu Spółki absolutorium z wykonania obowiązków oraz zatwierdziło sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowe za rok obrotowy 2016 i 2017. Z członkami Zarządu zawarto umowy oraz przyznano im wynagrodzenie zgodnie z przyjętymi przez Radę Nadzorczą uchwałami.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Cele i zadania nałożone przez MRiRW

2.1. Członkowie Zarządu Spółki – Wiesław Drewnowski i Mariusz Wykrzykowski wyjaśnili, że MRiRW, jako mniejszościowy udziałowiec, nie nakładał na Spółkę celów i zadań do realizacji; strategia rozwoju Spółki została określona w opracowanym i modyfikowanym corocznie przez Zarząd oraz zaopiniowanym przez Radę Nadzorczą Planie Rzeczowo – Finansowym Spółki, a także w Planie Naprawczym Spółki na lata 2016-2018²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 54-55, 341-436, 477-481)

Plan naprawczy, obejmujący kluczowe obszary działalności Spółki, zakładał m.in.:

- optymalizację kosztów zatrudnienia w oparciu o restrukturyzację działalności i centralizację działów: finansowo-księgowego, kadrowo-płacowego, rejestracji i wsparcia sprzedaży oraz obszaru produkcji; połączenie systemów wynagradzania kadry zarządzającej z bieżącymi wynikami; opracowanie i wdrożenie nowego systemu motywacyjnego dla handlowców;
- zmiany w zakresie pozostałych obszarów działalności Spółki, takie jak: outsourcing upraw rolnych, likwidacja handlu jałówkami i opasami rzeźnymi oraz pozostałych nieopłacalnych rodzajów działalności;
- optymalizację kosztów logistycznych związanych z dystrybucją oraz sprzedażą nasienia; rozbudowę sieci własnych inseminatorów etatowych;
- sprzedaż zbędnych aktywów, w tym nieruchomości w celu pozyskania środków na inwestycje sprzyjające rozwojowi firmy i optymalizacji kosztów.

Główne założenia Planu Rzeczowo – Finansowego Spółki na lata 2017 i 2018 obejmowały kontynuację działań określonych w Planie naprawczym, w tym m.in.: redukcję kosztów działalności Spółki, utrzymanie wolumenu wartościowego i ilościowego sprzedaży oraz zwiększanie sprzedaży na terenach działania firm konkurencyjnych, reorganizację sieci inseminatorów etatowych, rozwój ośrodka odchowu cieląt w Sztumie, reorganizację systemu produkcji i obsługi zwierząt w stacjach unasienniania loch (SUL), zwiększenie wykorzystania potencjału produkcyjnego laboratoriów tych stacji oraz Laboratorium Produkcyjnego Nasienia Buhajów w Olecku.

Zmiany Planu Rzeczowo – Finansowego Spółki w latach 2017-2018 wynikały głównie z konieczności likwidacji SUL w miejscowości Białka w związku z ASF²⁷ oraz przeniesienia produkcji z tej stacji do SUL w Kraśniku.

Plan Rzeczowo – Finansowy oraz Plan naprawczy Spółki zostały opracowane przez Zarząd Spółki w ramach realizacji zadań tego organu określonych w §14 ust. 3 Umowy Spółki. Członkowie Zarządu Spółki – Wiesław Drewnowski i Mariusz

²⁶ Dalej: „Plan naprawczy”. Jak wyjaśnili członkowie Zarządu Spółki, opracowanie Planu naprawczego wynikało z zakończenia obowiązywania poprzedniego planu strategicznego za lata 2014-2016. Plan naprawczy został opracowany w związku z pogarszającymi się wynikami finansowymi Spółki. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki została przedstawiona w obszarze nr 3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

²⁷ Tj. w zw. z wystąpieniem na tym terenie afrykańskiego pomoru świń.

Wykrzykowski wyjaśnili, że Plan naprawczy został opracowany we współpracy z zewnętrzną firmą doradczą, na podstawie umowy doradztwa ekonomicznego z 1 października 2014 r., za wynagrodzeniem ryczałtowym w wysokości 4,5 tys. zł.

Powyższe plany nie zawierały celów i zadań do realizacji określonych przez MRiRW oraz ich mierników; Spółka nie realizowała ww. celów i zadań.

(dowód: akta kontroli str. 16-37, 54-55, 341-436, 477-501)

2.2. W Spółce nie wprowadzono wymagań określonych w art. 17 ust. 1-4 i 6 uzmp, dotyczących m.in. zasad rozporządzania składnikami aktywów trwałych, zawierania umów o usługi prawne, marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, umów darowizny lub innych umów o podobnym skutku.

MRiRW, pismem z 16 marca 2017 r. zwrócił się do Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki z prośbą o przygotowanie zmian umowy Spółki, mających na celu dostosowanie tej umowy do ww. przepisów uzmp oraz podjęcie odpowiednich uchwał w tej sprawie.

Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki na posiedzeniu 21 czerwca 2017 r. nie podjęło uchwał w wersjach przygotowanych przez Zarząd projektów, uwzględniających ww. propozycje MRiRW²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 54-55, 143-169, 191-199, 976)

W związku z nieprzyjęciem w Spółce wymagań określonych w art. 17 ust. 1-4 i 6 uzmp, do rozporządzania majątkiem Spółki i zaciągania zobowiązań zastosowanie miały postanowienia Umowy Spółki.

W §20 ust. 2 Umowy określono, że do kompetencji Rady Nadzorczej należało udzielanie Zarządowi zgody m.in. na: nabycie, zbycie, obciążenie, leasing oraz oddanie do odpłatnego lub nieodpłatnego korzystania składników aktywów trwałych innych niż wymienione w pkt 2, o wartości przekraczającej równowartość kwoty 50 tys. euro w złotych (pkt 1); nabycie i zbycie nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego albo udziału w nieruchomości lub w prawie użytkowania wieczystego (pkt 2); zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej równowartość kwoty 50 tys. euro w złotych (pkt 3); zawarcie przez Spółkę umowy o wartości przekraczającej równowartość kwoty 5 tys. euro w złotych, której zamiarem jest darowizna lub zwolnienie z długu oraz innej umowy niezwiązanej z przedmiotem działalności spółki określonym w Umowie Spółki (pkt 5).

Zgodnie z §38 ust. 3 Umowy Spółki, uchwał Zgromadzenia Wspólników wymagały następujące sprawy dotyczące majątku Spółki:

- 1) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- 2) zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób;
- 3) zawarcie przez spółkę zależną od Spółki umowy wymienionej w pkt 2 z członkiem Zarządu, prokurentem lub likwidatorem Spółki;
- 4) rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego;
- 5) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego;

²⁸ Tj. uchwał nr: 18/2017, 19/2017, 21/2017, 22/2017 z 21 czerwca 2017 r. w sprawie zmian Umowy Spółki.

- 6) umorzenie udziałów;
- 7) emisja obligacji każdego rodzaju;
- 8) nabycie udziałów własnych w sytuacji określonej w art. 200 §1 ksh;
- 9) tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów rezerwowych;
- 10) użycie kapitału zapasowego;
- 11) postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązywaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- 12) wniesienie składników aktywów trwałych jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli ich wartość przekracza równowartość kwoty 100 tys. euro w złotych.

W § 38 ust. 5 Umowy określono, że objęcie albo nabycie akcji lub udziałów w innych spółkach, z wyjątkiem, gdy objęcie akcji lub udziałów tych spółek następuje za wierzycelności Spółki w ramach postępowań układowych lub ugodowych, wymaga zgody Zgromadzenia Wspólników. Uchwały Zgromadzenia Wspólników nie wymaga nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości (ust. 6).

(dowód: akta kontroli str. 16-37)

Z zestawienia przychodów ze sprzedaży środków trwałych w latach 2017-2018 (do 30 września) wynikało, że Spółka uzyskała w tym okresie przychody ze sprzedaży m.in. piętnastu nieruchomości. Zgodnie z §38 ust. 3 pkt 2 Umowy Spółki (w brzmieniu obowiązującym do 31 stycznia 2017 r.), Zgromadzenie Wspólników, uchwałami nr 17/2016 i 18/2016 z 20 czerwca 2016 r. oraz nr 7/2016 z 30 grudnia 2016 r., wyraziło zgodę na zbycie w trybie przetargu nieograniczonego dziesięciu²⁹ z ww. nieruchomości. Na sprzedaż pozostałych pięciu nieruchomości³⁰ zgody udzieliła Rada Nadzorcza na podstawie uchwał nr 34/2017 i 35/2017 z 19 grudnia 2017 r., podjętych zgodnie z §20 ust. 2 pkt 2 oraz §38 ust. 6 Umowy Spółki (w brzmieniu obowiązującym od 1 lutego 2017 r.).

Uzyskane przez Spółkę ceny sprzedaży środków trwałych innych, niż wymienione w §20 ust. 2 pkt 2 Umowy Spółki, nie przekroczyły równowartości kwot określonych w §20 ust. 2 pkt 1 Umowy. W związku z tym, zbycie ww. składników aktywów trwałych nie wymagało zgody Rady Nadzorczej.

Jak wyjaśnili członkowie Zarządu Spółki – Wiesław Drewnowski i Mariusz Wykrzykowski, w latach 2017-2018³¹ Spółka nie zawierała umów o usługi prawne, marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem o wartości wynagrodzenia przekraczającej 500 tys. zł, lub którego maksymalna wartość nie została określona, a także umów darowizny lub zwolnienia z długu.

(dowód: akta kontroli str. 16-37, 54-55, 67-69, 75-76, 141-142, 962-966, 976)

*Stwierdzone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK odstępuje od oceny w tym obszarze w związku z nieprzyjęciem przez Spółkę do realizacji celów i zadań postulowanych przez MRiRW.

²⁹ Tj. nieruchomości położonych w miejscowościach: Olecko, Porosły, Stargard i Olsztyn.

³⁰ Tj. nieruchomości w miejscowościach Białka i Pętkowice.

³¹ Do dnia złożenia niniejszych wyjaśnień, tj. do 4 grudnia 2018 r.

3. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki

Opis stanu
faktycznego

3.1. Zgodnie z Umową Spółki, przedmiot działalności Spółki obejmował 34 różnego rodzaju działalności. Do Krajowego Rejestru Sądowego jako przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy zgłoszony został chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów³².

W skład przedsiębiorstwa Spółki wchodziły: siedziba Spółki³³ oraz oddziały Spółki³⁴.

(dowód: akta kontroli str. 4-13, 17-19, 712-713)

W roku 2017 Spółka z prowadzonej działalności gospodarczej osiągnęła przychody w łącznej kwocie 41 294,15 tys. zł³⁵, w tym:

- przychody z działalności podstawowej 34 832,87 tys. zł³⁶ (84,35% przychodów Spółki),
- przychody z pozostałej działalności operacyjnej 6 174,35 tys. zł³⁷ (14,95%),
- przychody finansowe 286,93 tys. zł³⁸ (0,7%).

Spółka w roku 2017 nie posiadała udziałów lub akcji w innych spółkach.

(dowód: akta kontroli str. 437, 696-698, 745, 787)

W stosunku do lat poprzednich, w roku 2017 przychody Spółki:

1. z działalności podstawowej:
 - w stosunku do roku 2015 zmalały o 29,71% (z kwoty 49 558,18 tys. zł),
 - w stosunku do roku 2016 zmalały o 16,09% (z kwoty 41 511,26 tys. zł),
2. z pozostałej działalności operacyjnej:
 - w stosunku do roku 2015 wzrosły o 437,94 % (z kwoty 1 147,77 tys. zł),
 - w stosunku do roku 2016 wzrosły o 63,16% (z kwoty 3 784,17 tys. zł),
3. z działalności finansowej:
 - w stosunku do roku 2015 wzrosły o 236,42% (z kwoty 85,29 tys. zł),
 - w stosunku do roku 2016 wzrosły o 373,79% (z kwoty 60,56 tys. zł).

Spółka nie osiągnęła w roku 2017 wielkości przychodu określonego w planie rzeczowo-finansowym na rok 2017³⁹, w którym to dokumencie zaplanowano

³² Przedmiot pozostałej działalności przedsiębiorcy zgłoszony do KRS to: uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu, chów i hodowla bydła mlecznego, chów i hodowla świń, uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana), działalność usługowa wspomagająca chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach, pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami, wydawanie czasopism i pozostałych periodyków, pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane.

³³ Pod którą bezpośrednio podlegają: Centrum Przechowywania Nasienia w Bydgoszczy, Centrum Genetyczne EBP w Sztumie, Stacja Unasieniania Loch w Sławęcinku, Stacja Unasieniania Loch w Pętkowicach, Stacja Unasieniania Loch w Szczecinku, Placówka Terenowa w Szczecinku, Centrum Przechowywania Nasienia w Szczecinku.

³⁴ Oddział w Olecku: Centrum Produkcji Nasienia, Centrum Przechowywania Nasienia, Centrum Szkolenia. Oddział w Piątnicy: Centrum Przechowywania Nasienia. Oddział w Zamościu: Centrum Przechowywania Nasienia w Zamościu, Stacja Unasieniania Loch w Białce.

³⁵ Dane na podstawie rachunku zysków i strat za 2017 r. sporządzonego w wersji kalkulacyjnej.

³⁶ W tym ze sprzedaży: produktów (nasienie buhajów i knurów, zwierzęta, produkty roślinne i zwierzęce): 11 094,40 tys. zł, usług (inseminacyjne, transportowe, weterynaryjne, szkoleniowe, embriotransferu, najmu, dzierżawy, hodowlane, pozostałe): 4 755,91 tys. zł, towarów (nasienie buhajów, artykuły dla zwierząt, zwierzęta): 18 262,96 tys. zł, materiałów: 719,60 tys. zł. Spółka nie uczestniczyła w obrocie hurtowym.

³⁷ W tym: zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych: 5 735,56 tys. zł, dotacje: 143,45 tys. zł, inne przychody operacyjne: 295,34 tys. zł.

³⁸ W tym: odsetki: 74,61 tys. zł, inne: 212,32 tys. zł.

³⁹ Plan rzeczowo-finansowy na rok 2017, przyjęty przez Zarząd Uchwałą nr 1/2017 z dnia 17.02.2017 r. w sprawie przyjęcia Planu rzeczowo-finansowego na 2017 rok, pozytywne zaopiniowany przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 3/2017 z dnia 24.02.2017 r.

przychody w łącznej kwocie 51 834,28⁴⁰ tys. zł, w tym przychody z działalności podstawowej w wysokości 40 576,98 tys. zł. Ponadto w Spółce sporządzono plan naprawczy na lata 2016-2018 (opisany szerzej w pkt 3.2. wystąpienia), zgodnie z którym prognozowano osiągnięcie w roku 2017 przychodów w łącznej kwocie 50 666,09 tys. zł, w tym z działalności podstawowej w wysokości 41 250,91 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 341-379, 412-437, 698)

Ze sprawozdania finansowego Spółki za 2017 r. i wyjaśnień Członków Zarządu Spółki wynikało, że spadek przychodów z działalności podstawowej w stosunku do lat poprzednich, spowodowany był głównie przez następujące czynniki:

- zakończenie produkcji i dystrybucji nasienia, a w konsekwencji likwidacja Stacji Unasieniania Loch w Białce⁴¹ (likwidacja pogłowia trzody chlewnej), co skutkowało spadkiem sprzedaży porcji nasienia knura,
- rezygnacja z pracy w Spółce, na skutek działań firm konkurencyjnych, sześciu wieloletnich przedstawicieli handlowych z różnych rejonów, co przełożyło się na spadek sprzedaży głównie nasienia buhajów w rejonie warmińsko-mazurskim oraz konieczność inwestycji w nowych pracowników i w utrzymanie rynku,
- spadek pogłowia krów oraz zabiegów inseminacyjnych w związku z wprowadzonym w latach poprzednich kwotowaniem mleka oraz naliczaniem kar hodowcom za nadprodukcję,
- ograniczenie obrotu paszami i dodatkami dla zwierząt – Spółka nie była w tym zakresie konkurencyjna, nie osiągała wysokiej marży,
- rezygnacja ze sprzedaży części materiałów inseminacyjnych, na rzecz bezpłatnego przekazywania ich współpracującym klientom, celem zachowania konkurencyjności.

Z ww. powodów Spółka łącznie wykonała przychody działalności podstawowej na poziomie ok. 85% zakładanych planów.

(dowód: akta kontroli str. 439-440, 442-443, 710-711, 721)

Ponadto w badanym okresie Spółka poniosła koszty prowadzonej działalności w łącznej kwocie 39 318,08 tys. zł⁴², w tym:

- koszty działalności podstawowej 37 408,50 tys. zł⁴³ (95,14% kosztów Spółki),
- koszty pozostałej działalności operacyjnej 562,35 tys. zł⁴⁴ (1,43%),
- koszty finansowe 1 347,23 tys. zł⁴⁵ (3,43%).

W stosunku do lat poprzednich, w roku 2017 koszty:

1. działalności podstawowej:
 - w stosunku do roku 2015 zmały o 34,04% (z kwoty 56 710,50 tys. zł),
 - w stosunku do roku 2016 zmały o 21,87% (z kwoty 47 880,00 tys. zł),
2. pozostałej działalności operacyjnej:
 - w stosunku do roku 2015 wzrosły o 68,40% (z kwoty 333,93 tys. zł),

⁴⁰ Kwota po wyłączeniu zmiany stanu produktów w wysokości 150 tys. zł, celem zachowania porównywalności danych. W rachunku zysków i strat zawartym w planie rzeczowo-finansowym, dane przedstawiono w wersji porównawczej, a do sprawozdania finansowego sporządzono rachunek w wersji kalkulacyjnej, w której taka pozycja nie występuje.

⁴¹ W piśmie Inspekcji Weterynaryjnej Powiatowego Lekarza Weterynaryjnego z 31 sierpnia 2017 r., Nr PLW.205.2017, sporządzonym w związku z rozprzestrzeniającym się w Polsce Afrykańskim Pomorem Świń, nie wyrażono zgody na wywóz materiału biologicznego z tego gospodarstwa.

⁴² Dane na podstawie rachunku zysków i strat za 2017 r. sporządzonego w wersji kalkulacyjnej.

⁴³ W tym: koszt wytworzenia sprzedanych produktów: 10 488,81 tys. zł, wartość sprzedanych towarów i materiałów: 5 781,81 tys. zł, koszty sprzedaży: 11 367,61 tys. zł, koszty ogólnego zarządu: 9 770,27 tys. zł.

⁴⁴ W tym: aktualizacja wartości aktywów niefinansowych: 346,76 tys. zł, inne koszty operacyjne: 215,59 tys. zł.

⁴⁵ W tym: odsetki: 315,39 tys. zł, aktualizacja wartości aktywów niefinansowych: 1 025,77 tys. zł, inne: 6,07 tys. zł.

- w stosunku do roku 2016 zmalały o 16,30% (z kwoty 671,87 tys. zł),
3. działalności finansowej:
- w stosunku do roku 2015 wzrosły o 481,55% (z kwoty 231,66 tys. zł),
 - w stosunku do roku 2016 wzrosły o 204,89% (z kwoty 441,87 tys. zł)⁴⁶.

(dowód: akta kontroli str. 437, 698, 706, 745, 787)

Jednocześnie w planie rzeczowo-finansowym Spółki na rok 2017 zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 41 269,97 tys. zł⁴⁷, w tym na działalność podstawową w kwocie 40 523,97 tys. zł. Z kolei w sporządzonym planie naprawczym na lata 2016-2018, prognozowano poniesienie kosztów w roku 2017 w łącznej kwocie 41 205,69 tys. zł., w tym na działalności podstawowej w wysokości 41 176,59 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 372, 427-428)

Redukcja kosztów związana była w szczególności z wdrożeniem w Spółce planu naprawczego na lata 2016-2018, dzięki któremu obniżono w roku 2017 w stosunku do roku 2016 o prawie 22% koszty działalności podstawowej, pomimo konieczności poniesienia w tym roku nieprzewidzianych wydatków, nie ujętych w planie rzeczowo-finansowym⁴⁸. Jednocześnie Zgromadzenie Wspólników nie zlecało konkretnych zadań do wykonania w Spółce, wykraczających poza określone w ogólnie obowiązujących przepisach prawnych i umowie Spółki. Zarząd natomiast, w wyniku analizy wyników osiąganych przez Spółkę podjął prace naprawcze i restrukturyzacyjne, określone w planie naprawczym przyjętym na lata 2016-2018.

Pomimo wprowadzonych zmian restrukturyzacyjnych, Spółka poniosła w roku 2017 stratę ze sprzedaży w kwocie 2 575,63 tys. zł, głównie z powodu osiągnięcia niższych niż zakładano przychodów. W związku z powyższym, nie udało się w ww. zakresie zrealizować planu finansowo-rzeczowego na rok 2017, który zakładał osiągnięcie zysku ze sprzedaży w kwocie 53,01 tys. zł, jak również planu naprawczego na lata 2016-2018, który prognozował w roku 2017 zysk ze sprzedaży w wysokości 74,33 tys. zł.

Pozytywnym aspektem było polepszenie w 2017 roku wyniku ze sprzedaży (zmniejszenie straty) w stosunku do lat poprzednich o:

- 63,99% w stosunku do roku 2015 oraz
- 59,56% w stosunku do roku 2016.

Jednocześnie Spółka z prowadzonej działalności gospodarczej w 2017 roku osiągnęła zysk netto w kwocie 1 976,08 tys. zł⁴⁹, w porównaniu do straty w 2016 roku w wysokości 3 637,75 tys. zł i straty w 2015 roku w wysokości 6 484,85 tys. zł. Na powyższe złożyło się wypracowanie w 2017 roku zysku z pozostałej działalności operacyjnej, w szczególności z rozchodu niefinansowych aktywów trwałych (sprzedaż środków trwałych). Nie udało się jednak zrealizować założeń planu rzeczowo-finansowego na 2017 r., który prognozował osiągnięcie w tym roku zysku netto w kwocie 9 064,31 tys. zł oraz planu naprawczego, który przewidywał osiągnięcie w roku 2017 zysku netto w wysokości 9 460,41 tys. zł. Członkowie

⁴⁶ Wzrost kosztów finansowych w roku 2017 w stosunku do lat 2015-2016, spowodowany głównie poprzez dokonanie w 2017 r. odpisu aktualizującego w kwocie 1 025,77 tys. zł – jest to równowartość udziałów w byleż spółce zależnej w Uzbekistanie.

⁴⁷ Kwota po wyłączeniu zmiany stanu produktów w wysokości 150 tys. zł, celem zachowania porównywalności danych. W rachunku zysków i strat zawartym w planie rzeczowo-finansowym, dane przedstawiono w wersji porównawczej, a do sprawozdania finansowego sporządzono rachunek w wersji kalkulacyjnej, w której taka pozycja nie występuje.

⁴⁸ Likwidacja SUL w Białce, uruchomienie SUL w Kraśniku, ponoszenie kosztów walki konkurencyjnej, odbudowa działu handlowego.

⁴⁹ Wynik finansowy za rok 2017 nie podlegał obowiązkowym obciążeniom.

Zarządu wyjaśnili, że wypracowanie zysku z działalności na poziomie 22% założonej kwoty, spowodowane zostało osiągnięciem dużo niższego niż prognozowano zysku ze sprzedaży aktywów trwałych.

Sprzedaż w roku 2017 zbędnych nieruchomości (gruntów zabudowanych i niezabudowanych) na łączną kwotę 5 638,93 tys. zł, odbyła się zgodnie z umową Spółki, przyjętymi w Spółce procedurami oraz po najkorzystniejszej cenie.

(dowód: akta kontroli str. 54, 437, 439-440, 444-445, 698, 710, 721, 724-725, 962-974)

Na aktywa Spółki w roku 2017 w łącznej kwocie 36 465,86 tys. zł, składały się:

1. aktywa trwale w kwocie 21 760,71 tys. zł (59,67% sumy aktywów), w tym:
 - wartości niematerialne i prawne 442,33 tys. zł (1,21%),
 - rzeczowe aktywa trwale 21 318,38 tys. zł (58,46%),
2. aktywa obrotowe w kwocie 14 705,15 tys. zł (40,33% sumy aktywów), w tym:
 - zapasy 3 064,15 tys. zł (8,40%),
 - należności krótkoterminowe 4 811,70 tys. zł (13,20%),
 - inwestycje krótkoterminowe 6 715,41 tys. zł (18,42%),
 - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe 113,89 tys. zł (0,31%).

Poszczególne składniki majątku Spółki zmieniły się w roku 2017 w stosunku do roku 2016 w następujący sposób:

1. aktywa trwale zmalały o 6,79% (z kwoty 23 346,70 tys. zł), w tym:
 - wartości niematerialne i prawne zmalały o 23,79%,
 - rzeczowe aktywa trwale zmalały o 6,35%,
2. aktywa obrotowe zmalały o 16,17% (z kwoty 17 541,01 tys. zł), w tym:
 - zapasy zmalały o 14,12%,
 - należności krótkoterminowe zmalały o 40,54%,
 - inwestycje krótkoterminowe wzrosły o 16,50%,
 - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe zmalały o 1,78%.

Ze sprawozdania finansowego Spółki za 2017 r. i wyjaśnień Członków Zarządu Spółki wynikało, że przyczynami zmian w wartości ww. składników majątku były:

1. aktywa trwale:
 - zwiększenie – wdrażanie programów informatycznych, nabycie urządzeń technicznych i maszyn⁵⁰ oraz aktualizacja ich wartości, nabycie środków transportu⁵¹ i innych środków trwałych⁵²,
 - zmniejszenie: likwidacja wartości niematerialnych i prawnych, sprzedaż gruntów, sprzedaż i likwidacja budynków, lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej, urządzeń technicznych i maszyn, innych środków trwałych oraz sprzedaż środków transportu; ponadto zmniejszenie wartości aktywów trwałych (za wyjątkiem gruntów) poprzez dokonywanie odpisów amortyzacyjnych,
2. aktywa obrotowe:
 - zmniejszenie: największe zmiany w obszarze należności z tytułu sprzedaży nieruchomości oraz inwestycji krótkoterminowych – dokonanie odpisu aktualizującego równowartość udziałów w byłej spółce zależnej (wyjście ze spółki),
 - zwiększenie: wpływ należności ze sprzedaży nieruchomości w 2016 r. oraz aktywów trwałych w 2017 r.

⁵⁰ M.in.: laptopy i komputery, kontenery do mrożenia nasienia buhajów, urządzenia do produkcji nasienia.

⁵¹ Samochody osobowe i dostawcze do obsługi terenu.

⁵² M.in. fantom zwierzęcy, stół mikroskopowy weterynaryjny, zestaw narzędzi do badań genetycznych.

(dowód: akta kontroli str. 439-440, 446, 696-697, 701, 716, 717, 743-744)

Na pasywa Spółki w roku 2017 w łącznej kwocie 36 465,86 tys. zł, składały się:

1. kapitał (fundusz) własny w kwocie 27 142,50 tys. zł (74,43% pasywów), w tym:
 - kapitał podstawowy 18 103,50 tys. zł (49,64%),
 - kapitał zapasowy 7 062,92 tys. zł (19,37%),
 - zysk (strata) netto 1 976,08 tys. zł (5,42%),
2. zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w kwocie 9 323,36 tys. zł (25,57% pasywów), w tym:
 - rezerwy na zobowiązania 1 003,04 tys. zł (2,75%),
 - zobowiązania długoterminowe 443,67 tys. zł (1,22%),
 - zobowiązania krótkoterminowe 7 865,15 tys. zł (21,57%),
 - rozliczenia międzyokresowe 11,50 tys. zł (0,03%).

Poszczególne składniki pasywów Spółki zmieniły się w roku 2017 w stosunku do roku 2016 w następujący sposób:

1. kapitał własny wzrósł o 7,85% (z kwoty 25 166,42 tys. zł), w tym:
 - kapitał podstawowy – bez zmian,
 - kapitał zapasowy zmalał o 34%,
 - Spółka wypracowała zysk netto w kwocie 1 976,08 zł tys. zł, w miejsce straty w wysokości 3 637,75 tys. zł,
2. zobowiązania i rezerwy na zobowiązania zmalały o 40,70% (z kwoty 15 721,89 tys. zł), w tym:
 - rezerwy na zobowiązania zmalały o 1,46%,
 - zobowiązania długoterminowe wzrosły o 14,91%,
 - zobowiązania krótkoterminowe zmalały o 44,97%,
 - rozliczenia międzyokresowe zmalały o 55,07%.

Ze sprawozdania finansowego Spółki za 2017 r. i wyjaśnień Członków Zarządu Spółki wynikało, że przyczyny zmian w ww. składnikach pasywów były następujące:

1. kapitał własny:
 - kapitał zapasowy zmalał z powodu pokrycia straty netto poniesionej przez Spółkę w 2016 r. w kwocie 3 637,75 tys. zł,
 - zysk wzrósł w związku z wdrożeniem przez Spółkę planu naprawczego na lata 2016-2018, oraz osiągnięciem w roku 2017 zysku z pozostałej działalności operacyjnej,
2. zobowiązania i rezerwy na zobowiązania:
 - zwiększenie – największe zmiany dotyczyły wzrostu zobowiązań długoterminowych w wyniku zawarcia nowych umów leasingowych,
 - zmniejszenie – największe zmiany dotyczyły zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług – spłata zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 439-440, 447, 482-499, 696-698, 743-744)

Wysokości składników majątku i kapitału Spółki w roku 2017 nie były zgodne z wartościami określonymi w planie rzeczowo – finansowym na rok 2017⁵³ oraz w planie naprawczym na lata 2016-2018⁵⁴.

⁵³ Plan ten zakładał następujące wartości aktywów i pasywów: aktywa trwałe: 21 135,26 tys. zł, aktywa obrotowe: 21 716,21 tys. zł, kapitał własny: 31 801,47 tys. zł, zobowiązania: 11 050,00 tys. zł, suma bilansowa: 42 851,47 tys. zł.

⁵⁴ Plan ten zakładał następujące wartości aktywów i pasywów: aktywa trwałe: 21 335,58 tys. zł, aktywa obrotowe: 20 610,35 tys. zł, kapitał własny: 35 445,93 tys. zł, zobowiązania: 6 500,00 tys. zł, suma bilansowa: 41 945,93 tys. zł.

Członkowie Zarządu wyjaśnili, że niewykonanie zakładanych przychodów ze sprzedaży produktów oraz nieruchomości wpłynęło na poziom wartości należności i środków pieniężnych. Niższy niż prognozowano wynik finansowy spowodował niższy kapitał własny.

(dowód: akta kontroli str. 373, 428, 439-440, 445, 696-697)

Źródłem finansowania majątku Spółki w roku 2017 był w 74,43% kapitał własny i w 25,57% rezerwy na zobowiązania i kapitał obcy. Kapitał stały⁵⁵ w pełni finansował aktywa trwałe oraz w niemal 40% aktywa obrotowe. Należności z tytułu dostaw i usług o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy, występowały w Spółce na relatywnie niskim poziomie (1,36% należności krótkoterminowych). Kapitał obrotowy⁵⁶ był dodatni. Zadłużenie Spółki w roku 2017 ogółem wynosiło 8 308,82 tys. zł, z czego 443,67 tys. zł (5,34%) stanowiły zobowiązania długoterminowe, a 7 865,15 tys. zł zobowiązania krótkoterminowe (94,66%)⁵⁷.

(dowód: akta kontroli str. 696-697, 726)

Uchwałami Rady Nadzorczej z 15 maja 2018 r.⁵⁸, oceniono sprawozdanie finansowe Spółki oraz sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 2017 jako zgodne z księgami i dokumentami oraz ze stanem faktycznym i wyrażono pozytywną opinię w przedmiocie wniosku Zarządu Spółki o przeznaczenie zysku za rok obrotowy 2017 w całości na podwyższenie kapitału zapasowego Spółki. Ponadto Rada Nadzorcza zawnioskowała do Zgromadzenia Wspólników o udzielenie Prezesowi Zarządu, Wiceprezesowi Zarządu i Członkowi Zarządu absolutorium z wykonania obowiązków za 2017 r.

W dniu 11 czerwca 2018 r. Uchwałami Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników⁵⁹, zatwierdzono sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2017, postanowiono przeznaczyć zysk netto za ww. okres w kwocie 1 976,08 tys. zł, w całości na podwyższenie kapitału zapasowego Spółki oraz udzielono Prezesowi Zarządu, Wiceprezesowi Zarządu i Członkowi Zarządu Spółki absolutorium z wykonania obowiązków w ww. okresie.

(dowód: akta kontroli str. 181-186, 446, 919-924, 960-961)

Sprawozdanie finansowe Spółki za 2017 r. zostało sporządzone zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁰, co zostało potwierdzone w sprawozdaniu z badania przeprowadzonego 30 kwietnia 2018 r. przez niezależnego biegłego rewidenta. Ponadto w zasadniczych punktach sprawozdanie⁶¹ odpowiadało *Wytycznym dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe za 2017 rok*⁶².

Wyboru biegłego rewidenta dokonano w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości⁶³ oraz zgodnie z Umową Spółki. *Wytyczne dotyczące procedury*

⁵⁵ Kapitał własny + zobowiązania długoterminowe.

⁵⁶ Aktywa obrotowe – zobowiązania krótkoterminowe.

⁵⁷ Spółka w 2017 r. nie korzystała z kredytów bankowych i nie posiadała zobowiązań przeterminowanych.

⁵⁸ Nr od 9/2018 do 14/2018.

⁵⁹ Nr od 3/2018 do 8/2018.

⁶⁰ Dz.U. z 2018 r., poz. 395 ze zm., dalej „ustawa o rachunkowości”.

⁶¹ Sprawozdanie finansowe zawierało wszystkie elementy wymienione w ustawie o rachunkowości. Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki, sporządzone zostało z wykorzystaniem wskazówek zawartych w wytycznych dla spółek z udziałem Skarbu Państwa. Spółka posiadała dokumentację zasad (politykę) rachunkowości, stanowiącą podstawę do prowadzenia rachunkowości i ksiąg rachunkowych. Sprawozdanie finansowe i sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki podlegało corocznemu badaniu przez firmę audytorską, podlegało ocenie Rady Nadzorczej i zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Wspólników.

⁶² Opublikowane: <https://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-kancelarii-prezesa/nadzor-wlascielski/5423.Nadzor-wlascielski.html>.

⁶³ W brzmieniu obowiązującym od 21 czerwca 2017 r.

wyboru i współpracy z firmą audytorską badającą roczne sprawozdanie finansowe spółki z udziałem Skarbu Państwa⁶⁴ z września 2017 r., zostały ustalone po wszczęciu w Spółce 17 sierpnia 2017 r. procedury wyboru firmy audytorskiej.

Zgodnie z Umową Spółki⁶⁵ wyboru biegłego rewidenta, dokonała Rada Nadzorcza⁶⁶. W zakresie działań Zarządu pozostało zamieszczenie ogłoszenia zawierającego zaproszenie do składania ofert na badanie sprawozdania finansowego, gromadzenie przesyłanych od audytorów ofert i przekazanie ich Radzie Nadzorczej oraz zawarcie umowy na badanie sprawozdania finansowego⁶⁷.

Podmiot wybrany przez Radę Nadzorczą spełniał kryteria określone w art. 46 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym⁶⁸.

(dowód: akta kontroli str. 25, 447-474, 673, 675, 738, 925-927, 935-936)

Podstawowe wskaźniki ekonomiczne Spółki w roku 2017, w stosunku do lat 2015-2016 zmieniały się w następujący sposób⁶⁹:

- wskaźnik rentowności sprzedaży⁷⁰: 5,67%; (-) 8,76%; (-) 13,09%,
- wskaźnik rentowności aktywów⁷¹: 5,42%; (-) 8,90%; (-) 15,99%,
- wskaźnik płynności bieżącej⁷²: 1,87; 1,23; 1,45,
- wskaźnik wydajności na zatrudnionego⁷³: 173,60 tys. zł; 154,81 tys. zł; 155,09 tys. zł,
- wskaźnik zadłużenia aktywów⁷⁴: 0,26; 0,38; 0,29.

Z powyższego wynika, że w roku 2017 poprawie uległy wskaźniki rentowności sprzedaży, rentowności aktywów oraz wydajności na zatrudnionego. Wskaźniki płynności bieżącej oraz zadłużenia aktywów mieściły się w wartościach granicznych.

(dowód: akta kontroli str. 696-698, 713, 743-745, 760, 786-787, 803)

3.2. W trakcie 2017 r. i 2018 r. (I-III kwartał) na posiedzeniach Rady Nadzorczej⁷⁵ Zarząd Spółki oraz Dyrektor ds. ekonomiczno-finansowych⁷⁶ przedstawiali

⁶⁴ Opublikowane: <https://bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-kancelarii-prezesa/nadzor-wlascielski/5423,Nadzor-wlascielski.html>.

⁶⁵ §20 ust. 1 pkt 4 Umowy.

⁶⁶ Uchwałą Rady Nadzorczej z 21 lipca 2017 r., Nr 27/2017, wszczęto procedurę wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2017. W uchwale wskazano m.in., że zaproszenie do składania ofert, zostanie umieszczone na stronie internetowej Spółki; ocena ofert oraz wybór biegłego rewidenta zostanie dokonany z uwzględnieniem kryteriów: cena uwzględniająca nakład pracy biegłego rewidenta, doświadczenie i pozycja na rynku usług audytorskich, znajomość przez biegłego branżę, w której działa Spółka. Ponadto do badania sprawozdania finansowego nie może być wybrany ten sam podmiot, który badał Spółkę przez trzy kolejne lata. Do Spółki wpłynęło 15 ofert złożonych przez firmy audytorskie. W wyniku przeprowadzonej oceny ww. ofert, Rada Nadzorcza podjęła Uchwałę Nr 30/2017, w której dokonała wyboru firmy do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki za dwa lata obrotowe, tj. 2017 i 2018 oraz upoważniła Zarząd do zawarcia z ww. firmą umowy za cenę nie wyższą niż przedstawioną w ofercie, tj. 17,80 tys. zł netto za dwa lata obrotowe.

⁶⁷ W dniu 17 sierpnia 2017 r. na stronie internetowej Spółki zamieszczono zaproszenie do składania ofert pisemnych na przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2017 i 2018. W dniu 25 października 2017 r. Zarząd Spółki zawarł z firmą wybraną przez Radę Nadzorczą, umowę o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego

⁶⁸ Dz.U. poz. 1089 ze zm. W szczególności jest jednostką wpisaną na listę firm audytorskich prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, prowadzącą działalność w formie spółki kapitałowej. W skład zarządu wchodzi osoba będąca biegłym rewidentem, ponadto większość głosów na zgromadzeniu wspólników posiada biegły rewident.

⁶⁹ Dane odpowiednio za lata 2017, 2016, 2015.

⁷⁰ Wynik finansowy netto / przychody ze sprzedaży x 100.

⁷¹ Wynik finansowy netto / aktywa ogółem x 100.

⁷² Aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe; norma 1,2 – 2,0, optimum 1,5 – 2,0.

⁷³ Przychód z działalności / liczba zatrudnionych osób.

⁷⁴ Kapitały obce (zobowiązania + rezerwy) / aktywa ogółem; norma graniczna dla tego wskaźnika 0,57 – 0,67.

⁷⁵ W dniach: 24 lutego 2017 r. – wykonanie sprzedaży za jeden miesiąc 2017 r., 27 kwietnia 2017 r. – wykonanie za I kwartał 2017 r., 21 lipca 2017 r. – wykonanie za pierwsze półrocze 2017 r. w porównaniu do

informacje na temat sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki oraz z wykonania planu rzeczowo-finansowego.

W związku z osiągnięciem w roku 2017 wyniku znacząco niższego od zaplanowanego, Członkowie Zarządu wyjaśnili, że znaczącym utrudnieniem były sytuacje odchylenia niezależne od działalności Spółki np. afrykański pomór świń, który na skutek wprowadzenia przez władze Państwa przepisów ochronnych, zmusił Spółkę do odstąpienia od wcześniej ustalonych planów hodowlanych.

(dowód: akta kontroli str. 376, 407-410, 477, 839, 869, 899, 928-959)

W wyniku analizy wyników osiągniętych przez Spółkę w różnych obszarach jej działalności, Zarząd Spółki we współpracy z zewnętrzną firmą doradczą, we wrześniu 2016 roku opracował plan naprawczy na lata 2016-2018, jako odpowiedź na zmieniające się otoczenie rynkowe, zaostrzenie konkurencji, a w konsekwencji pogarszające się wyniki finansowe. Plan ten został przyjęty 28 listopada 2016 r. w formie Uchwały Zarządu⁷⁷ w sprawie przyjęcia „Planu Naprawczego Stacji Hodowli i Unasieniania Zwierząt Sp. z o.o. w Bydgoszczy na lata 2016-2018” i omówiony na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki 2 grudnia 2016 r.

Plan określał konkretne przedsięwzięcia jakie Spółka powinna podjąć w celu poprawy sytuacji, takie jak: optymalizacja kosztów zatrudnienia i kosztów logistycznych, redukcja kosztów podstawowej działalności, zmiany w zakresie pozostałych działalności⁷⁸.

W odniesieniu do ww. założeń plan w części przypadków wskazywał zarówno sposób ich realizacji (np. w poszczególnych latach: rozwiązanie umów o pracę z określoną liczbą osób, sprzedaż konkretnych składników majątku), jak i spodziewane wyniki wdrożonych przedsięwzięć (konkretne kwoty oszczędności z tytułu redukcji kosztów zatrudnienia czy planowany dochód ze sprzedaży nieruchomości). Z kolei w innych przypadkach wytyczał ogólne kierunki (np. zmiany w organizacji gospodarstw rolnych czy produkcji nasienia bydła, wprowadzenie jednolitych zasad i procedur windykacyjnych), bez określenia wskaźników realizacji ww. celów. Jak podali Członkowie Zarządu w wyjaśnieniach plan ten, sporządzony z perspektywy roku 2015, oparty był na możliwościach sprzedażowych, przychodowych i kosztowych z tego okresu. W związku z tym planowano wzrost przychodów ze sprzedaży produktów. Nieprzewidywalne były natomiast w tamtym czasie kalkulacje wpływu braku dotacji na uzyskiwane wyniki. Nietatwe okazało się także dla Spółki, pozyskanie klientów i sprzedaż zbędnych nieruchomości w zaplanowanym czasie. Ponadto weryfikacji rynkowej podlegała szacowana cena sprzedaży. Brak wpływu do Spółki zaplanowanych kwot oznaczał zachwiania

analogicznego okresu roku poprzedniego, 19 września 2017 r. – ogólne przedstawienie sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki, 24 października 2017 r. – wykonanie za dziewięć miesięcy 2017 r., 19 grudnia 2017 r. – wykonanie za 10 miesięcy 2017 r., 20 lutego 2018 r. – wykonanie planu rzeczowo-finansowego za 2017 r., wykonanie sprzedaży za 12 miesięcy 2017 r. i styczeń 2018 r., 17 kwietnia 2018 r. – wykonanie za I kwartał 2018 r., 9 lipca 2018 r. – wykonanie za 5 miesięcy 2018 r., 3 września 2018 r. – wykonanie za 7 miesięcy 2018 r.

⁷⁶ Zgodnie z obowiązującym w Spółce regulaminem organizacyjnym, do zakresu działania Dyrektora ds. ekonomiczno-finansowych należało w szczególności m.in. sporządzanie raportów o stanie finansów przedsiębiorstwa Spółki, współpraca w tworzeniu planu ekonomiczno-finansowego przedsiębiorstwa Spółki, systematyczne wykonywanie analiz ekonomiczno – systemowych z poszczególnych działalności Spółki i przedstawienia ich Zarządowi Spółki.

⁷⁷ Nr 38/2016.

⁷⁸ Główne założenia planu: optymalizacja kosztów zatrudnienia w oparciu o restrukturyzację działalności oraz centralizację Działów: Finansowo-Księgowego, Kadrowo-Placowego, Rejestracji i Wsparcia Sprzedaży oraz obszaru produkcji; redukcja kosztów podstawowej działalności, tj. produkcji nasienia oraz trzody poprzez wybór poprzez wybór najbardziej efektywnych zakładów oraz sposobów do ich prowadzenia; zmiany w zakresie pozostałych działalności, takie jak: outsourcing upraw rolnych, likwidacja handlu jałówkami i opasami rzeźnymi oraz pozostałych dziedzin nieopłacalnej działalności; optymalizacja kosztów logistycznych związanych z dystrybucją oraz sprzedażą nasienia.

w realizacji planów inwestycyjnych i restrukturyzacyjnych. Dodatkowo dynamiczne otoczenie rynkowe Spółki nie ułatwiało realizacji długoterminowych przedsięwzięć.

(dowód: akta kontroli str. 433-436, 439-440, 445-446, 475-478, 482-501)

Plan naprawczy nie zawierał opisu systemu jego monitorowania. Jak podali Członkowie Zarządu w wyjaśnieniach, Zarząd pomimo że nie sporządzał formalnych raportów z realizacji planu, to w sposób ciągły monitorował jego wykonanie, a wszelkie informacje w tym zakresie przekazywał Radzie Nadzorczej Spółki na jej posiedzeniach.

(dowód: akta kontroli str. 475-476, 478)

W wyniku realizacji założeń ww. planu, w roku 2017 w stosunku do roku 2016, koszty działalności podstawowej zmalały o prawie 22%, w szczególności koszty wynagrodzeń pracowników (także spadek kosztów działu sprzedaży wynikający z racjonalizacji i dokonania zmian w organizacji), koszty utrzymania i produkcji nasienia buhajów, koszty gospodarstw rolnych oraz koszty hodowli bydła opasowego. W dniu 20 lutego 2018 r. na posiedzeniu Rady Nadzorczej Prezes Zarządu wskazał, że „Spółka po raz pierwszy po utracie dotacji z Ministerstwa⁷⁹, uzyskała dodatni wynik finansowy. Na dodatni wynik finansowy miały wpływ przeprowadzone skutecznie transakcje sprzedaży zbędnych nieruchomości. Na działalności operacyjnej udało się zminimalizować straty, chociaż firma wciąż ponosiła koszty związane z realizacją programu hodowlanego⁸⁰”.

(dowód: akta kontroli str. 407-410, 698, 725-726, 787, 975)

W badanym okresie nie wystąpiły w kontrolowanej Spółce okoliczności wskazane w art. 233 §1 ksh, które obligują zarząd do zwołania zgromadzenia wspólników w celu powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki. Nie wystąpiły także przesłanki określone w art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe⁸¹, obligujące zarząd do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

(dowód: akta kontroli str. 676-686, 696-697, 726, 827)

W latach 2017-2018 (I-III kwartał) reprezentant Skarbu Państwa w Radzie Nadzorczej Spółki przekazywał do MRiRW kwartalne informacje o Spółce wraz ze sprawozdaniami Zarządu o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe. Ponadto Spółka przekazała do MRiRW sprawozdanie finansowe za 2017 r. Dokumentacja sprawozdawcza⁸² zawierała kompletne informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej i działalności Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 502-672)

3.3. Stacja Hodowli i Unasienia Zwierząt Sp. z o.o. w Bydgoszczy nie była objęta kontrolą NIK P/17/017.

⁷⁹ Od 2015 r. Spółka nie korzysta z dotacji państwowych na swoją działalność, w związku z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz.U. poz. 1170 ze zm.), w którym zniesiono dotację na prowadzenie oceny wartości hodowlanej buhaja przeznaczonego do wykorzystania w sztucznym unasienianiu bydła. Spadek w roku 2017 r. przychodów z dotacji w stosunku do roku 2014 o 97,67% (z 6 169,82 tys. zł w 2014 r. na 143,45 tys. zł w 2017 r.)

⁸⁰ Europejski Program Hodowlany, zapewniający Spółce dostęp do zagranicznej genetyki. Spółka w ramach programu ponosiła koszty na rzecz francuskiego partnera liczone od sztuki nasienia bydła sprzedanego w ramach umowy.

⁸¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 2344 ze zm.

⁸² Składana terminowo, za wyjątkiem IV kwartału 2017 r. – złożona 16 lutego 2018 r., tj. 1 dzień po terminie. Zgodnie z *Zasadami nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa – załącznik nr 2, „ankieta za IV kwartał przekazywana jest do 15 lutego następnego roku”.*

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki w badanym okresie (2017 r.) ulegała poprawie w stosunku do lat 2015-2016, pomimo że Spółka nie osiągnęła wyników finansowych założonych w planie rzeczowo-finansowym i w planie naprawczym na lata 2016-2018. W wyniku wprowadzonego w Spółce planu naprawczego, zredukowano w roku 2017 stratę na podstawowej działalności operacyjnej oraz wygenerowano zysk netto z prowadzonej działalności gospodarczej głównie poprzez sprzedaż zbędnego majątku trwałego. Zbycie nieruchomości odbywało się zgodnie z Umową Spółki i obowiązującymi w Spółce procedurami oraz po najkorzystniejszej cenie. Funkcjonowanie Spółki nie było zagrożone, nie wystąpiły przypadki obligujące Zarząd do podjęcia decyzji co do dalszej działalności Spółki lub jej upadłości. Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedkładano dokumenty sprawozdawcze, które zawierały kompletne informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej i działalności Spółki.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Bydgoszcz, grudnia 2018 r.

Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

kontrolerzy:
Monika Kazimierczak
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Andrzej Grzymysławski
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis